

vahvistusta valtuuston joulukuun 10 päivänä 1912 tekemälle, XIII kaupunginosassa sijaitsevain korttelien n:ojen 403 ja 422 kaupunginasemakaavanmuutosta koskevalle päätökselle 1).

Rahatoimikamari, jonka lausunto asiasta oli hankittu, mainitsi kirjelmässä heinäkuun 9 päivältä kaupungin yleisten töiden hallituksen kamarille ilmoittaneen, että edellä mainitun kaupunginasemakaavan muutosehdotuksen olivat tarkastaneet sekä muinaistieteellisen toimiston että hallituksen edustajat ja että ensinmainitutkin olivat sen nyttemmin hyväksyneet, kuitenkin lausuen toivomuksen että, jos jokin osa kohta museokorttelin n:o 422 ehdotettujen rajain ulkopuolella sijaitsevasta kaupungin omistamasta alueesta tarvittaisiin tilan tahi sopivan paikan hankkimiseksi vastaiselle M. A. Castrénin muistopatsaalle, kaupunginviranomaiset eivät kieltäytyisi antamasta sellaista paikkaa. Kun näin ollen ehdotuksen lopullinen vahvistus ei enää kohdannut estettä muinaistieteellisen toimiston puolelta, ehdotti kamari, että kaupunginvaltuusto toistaisi anomuksensa semmoisen vahvistuksen saamisesta. Mitä sitten tuli toivomukseen, että tarpeen vaatiessa luovutettaisiin kaupungin maalta paikka vastaiselle Castrén-patsaalle, lausui kamari että, sittenkun oli laadittu lopullinen ehdotus muistopatsaan sijoittamiseksi, kaupunginviranomaisilla ei näyttänyt olevan aihetta vastustaa muistopatsaan sijoittamista esimerkiksi korttelia n:o 422 eteläpuolelta rajoitettavalle jalkakäytävälle, joka oli kaupunginasemakaavan muutosehdotukseen merkitty erittäin leveäksi. Kaupunginviranomaisten tulisi kuitenkin varata itselleen oikeus, ennenkuin lopullista lupaa muistopatsaan sijoittamiseen kaupungin maalle myönnettiin, tarkastaa ehdotus.

Asiaa esiteltäessä päätti 2) kaupunginvaltuusto laatia lausuntonsa sen mukaisesti mitä rahatoimikamari oli edellä kerrotulla tavalla esittänyt.

2. Kiinteän omaisuuden hankintaa ja kaupungille kuuluvan tuollaisen omaisuuden luovutusta koskevat asiat.

Sittenkun lisätty kaupunginvaltuusto oli kokouksessaan kesäkuun 10 päivänä 1913 palauttanut 3) kysymyksen maatalan ostosta miesten työsiirtolan paikaksi asiaa varten aikaisemmin asetettuun valiokuntaan edelleen valmisteltavaksi, antoi valiokunta maaliskuun

Maatalan ostoa
työsiirtolan
paikaksi.

1) Ks. 1912 vuod. kert. siv. 4 ja 5. — 2) Valt. pöytäk. syysk. 8 p. 9 §. — 3) Ks. 1913 vuod. kert. siv. 10 ja seur.

3:ntena päivätyn mietinnön n:o 3 ¹⁾. Siinä valiokunta lausui m. m. seuraavaa:

Sittenkun Vihdin ja Lohjan pitäjissä sijaitsevat, ostettaviksi tarjotut maatilat oli havaittu tarkoitukseen sopimattomiksi, oli uusiin neuvotteluihin ryhdytty Hausjärven pitäjässä sijaitsevan Ryttylän kantatilan omistajain kanssa, jonka maatilan, asiaa rahoituskamarissa käsiteltäessä, muuan kamarin vähemmistö oli pannut etusijaan kaikkien tarkoitukseen tarjottujen maatilain joukosta.

Valiokunta oli tullut siihen käsitykseen, ettei käynyt puoltaminen ostettavaksi maatilaa kokonaisuudessaan, etusijassa korkean hinnan, 170,000 markan vuoksi, joka kenties ylitti niiden uhrausten rajan, joita kaupunki suostuisi tekemään tämän tarkoituksen hyväksi. Tähän tuli lisäksi, että Ryttylän maatila laajoine viljelysaloineen nähtävästi vaatisi lukuisempaa palkattua työväkeä kuin mitä laitoksella aina olisi käytettävänä.

Edellä mainituissa keskusteluissa oli tarjottu kaupungin lunastettavaksi 106,000 markan hinnasta osin Ryttylän kantatilaan, osin sen viereiseen Ykslammin taloon ynnä kahteen läheisen palstatilaan kuuluvat, laaditussa kartassa tarkemmin osotetut ja kaikkiaan 180.04 hehtaarin laajuiset tilukset. Tarjous käsitti kaikki mainituilla tiluksilla olevat rakennukset ynnä puhelin-, vesi- ja sähkövalojohdot, mutta ei karjaa, rehuja, viljaa eikä muuta kalustoa. Laitoksen kuntoonpanosta oli laskettu olevan kustannuksia 10,000 markkaa. Irtaimiston hankinnasta olisi kustannuksia 25,000 markkaa.

Ryttylään suunnitellun laitoksen vuosimenot oli kaupunkiläheisyys, edellyttäen laitokseen otettavan enintään 50 hoidokkia sekä tilan saatavan maksutta käytettäväksi, laskenut nousevan kaikkiaan 43,650 markkaan. Näihin vuosimenoihin oli kaupunkiläheyyksellä käytettävänä tuloja 25,150 markkaa. Kaupungin puolelta tarpeellinen kannatusapu olisi siis 18,500 markkaa. Vuodelta 1914 riittäisi 9,000 markan kannatusapu, siihen nähden että laitos vasta kesän lopulla aloittaisi varsinaisen toimintansa.

Syy, joka etusijassa puolsi edellä mainittujen Ryttylän maatilan osain ostoa, oli se, että tilalla oli lukuisia ja tilavia sekä varsin hyvässä kunnossa olevia rakennuksia, jotka kävi edullisesti sovittaminen työsiirtolan tarpeisiin, vieläpä tarjosivat tilaisuutta laitoksen vastaiseen laajentamiseenkin. Näiden rakennusten johdosta oli tila erittäin sopiva työsiirtolan tahi, jos tämä vasten luuloa ei osottautuisi elinvoimaiseksi, muiden sellaisten yleishyödyllisten laitosten paikaksi, joita kunta katsoisi olevan aihetta perustaa.

¹⁾ Valt. pain. asiakirj. n:o 11.

Valiokunta ehdotti m. m.,

että kaupunginvaltuusto lisätyin luvuin päättäisi:

mietinnön oheisen kirjallisen tarjouksen hyväksyen kaikkiaan 106,000 markan hinnasta ostaa tarjouksessa mainitut Hausjärven pitäjän Ryttylän maatalaan kuuluvat maa-alueet työsiirtolan perustamiseksi Helsingin kaupungista kotoisin olevia, apua tarvitsevia miehiä varten;

mainitun kauppahinnan suoritettavaksi 1911 vuoden obligatsionilainasta; sekä

antaa varsinaisen kaupunginvaltuuston toimeksi ryhtyä päätöksistä johtuviin täytäntöönpanotoimiin;

sekä että varsinainen kaupunginvaltuusto päättäisi:

k. senaatilta hankkia vahvistuksen edellä mainituille päätöksille;

antaa rahatoimikamarin tehtäväksi edellä mainituin ehdoin sekä määräten, että tilukset kiinnityksettöminä luovutetaan kaupungille ja asianmukainen tiluslohkominen myyjäin kustannuksella sitä ennen toimitetaan, päättää puheenalaisten maa-alueitten kauppan sekä määrätä haltuunottoajan.

Asiaa lopullisesti esiteltäessä hyväksyivät ¹⁾ sekä lisätty että varsinainen valtuusto valiokunnan esityksen.

Sittemmin saatettiin maistraatin kirjelmässä kesäkuun 5 päivältä kaupunginvaltuuston tiedoksi ²⁾, että senaatti oli vahvistanut edellä mainitut lisätyn kaupunginvaltuuston päätökset.

Sittenkun kaupunginvaltuusto kokouksessaan marraskuun 25 päivänä 1913 oli erikoisvaliokuntaan lähemmin valmisteltavaksi lähettänyt ³⁾ kasvatuslautakunnan esityksen kaikkien Lohjan pitäjän Outamon ratsutilan tonttialueella olevain rakennusten ynnä tarpeellisen maa-alueen ostamisesta ratsutilalle sijoitetun kasvatuslaitoksen tarpeisiin, antoi valiokunta huhtikuun 14:nä päivätyn mietinnön asiasta ⁴⁾. Mietinnössä lausui valiokunta m. m. seuraavaa:

Maa-alueen ynnä rakennusten osto Outamon kasvatuslaitosta varten.

Puheenalainen kasvatuslaitos oli sijoitettuna Outamon ratsutilan rakennuksiin, jotka kasvatuslautakunta oli tarkoitusta varten vuokrannut, viimeksi huhtikuun 13 päivänä 1913 tehdyllä välikirjalla 25 vuodeksi, saman vuoden syyskuun 1 päivästä lukien, sekä 1,350 markan vuosivuokrasta. Tämän välikirjan mukaan oli maatalan omistaja, konsuli H. van Gilse van der Pals velvollinen vuokrauden kuluessa vastaamaan ainoastaan ulkopuolisista korjauksista,

¹⁾ Lis. valt. pöytäk. maalisk. 24 p. 1 § ja valt. pöytäk. s. p. 1 §. — ²⁾ Valt. pöytäk. syysk. 8 p. 7 §. — ³⁾ Ks. 1913 vuod. kert. siv. 15. — ⁴⁾ Valt. pain. asiakirj. n:o 24. Ks. myös tätä kert. siv. 40 ja 41.

jota vastoin kaupungin oli kustannettava rakennusten sisäinen kunnossapito ja tarpeelliset muutostyöt.

Esillä olevaa kysymystä harkitessaan oli valiokunta edellyttänyt Outamon kasvatuslaitoksen täyttävän pysyväistä tarvetta sekä laitoksen huoneistoja olevan, hoidokkilukua silmällä pitäen, välttämättä laajennettava. Kaupungin toimeenpanemat perusparannukset, jotka todennäköisesti tulivat olemaan varsin laajaperäisiä, jäisivät vuokrakauden umpeen mentyä maanomistajan hyväksi, ellei hän suostunut kohtuullisin ehdoin vuokrakautta pitentämään. Näin ollen ja kun paikka sekä asemansa että pintamuodostuksensa puolesta oli erittäin sopiva tarkoitukseen, oli valiokunta katsonut painavien syiden puoltavan alueen ja rakennusten lunastamista, jos maanomistajan kanssa saatiin sopimus edullisilla ehdoilla aikaan.

Maanomistajan vaatimaa rakennusten hintaa 15,000 markkaa ei valiokunnan mielestä käynyt pitäminen kohtuuttomana. Jotta laitos voisi täysin tyydyttävästi vastata tarkoitustaan, oli valiokunta katsonut sen käytettäväksi olevan lunastettava kaikkiaan 10.355 ha, josta alasta 7.120 ha olisi tonttipaikkaa ja viljelysmaata sekä 3.235 ha metsämaata. Maanomistaja oli mietinnön oheisessa tarjouksessa ilmoittanut suostuvansa luovuttamaan tarpeellisen alueen 1,500 markan hinnasta hehtaarilta, jota hintaa paikkakunnan oloihin sekä paikan asemaan ja laatuun nähden ei käynyt pitäminen kohtuuttomana, erittäinkin jos maa-arvon nousu otettiin huomioon. Tämän tarjouksen mukaan olisi kauppahinta siis tasaluvuin kaikkiaan 30,000 markkaa, josta määrästä puolet tuli rakennusten ja loput maan osalle. Tarkoitukseen käytetyn pääoman korko ei siis sanottavasti ylittäisi edellä mainitussa välikirjassa määrättyä rakennusten vuokraa. Maa-alueen erilleen murtaminen kantatilasta toimitettaisiin tarjouksen mukaan maanomistajan kustannuksella lohkomalla ja alue siirtyisi kaupungin haltuun kiinnityksettömänä. Lohkomalla erilleen murrettu alue muodostaisi maanosituksesta voimassa olevain lainmääräysten mukaan itsenäisen tilan, jolla oli osallisuus ratsutilan kalaveteen.

Valiokunta esitti,

että kaupunginvaltuusto lisätyin luvuin päättäisi:

edellä mainitun tarjouksen hyväksyen, yhteensä 30,000 markan hinnasta ostaa Lohjan pitäjän Outamon yksinäisratsutilaan kuuluvan, kaikkiaan 10.355 ha:n laajuisen alueen siinä olevine rakennuksineen sikäläisen kasvatuslaitoksen käytettäväksi; sekä

antaa varsinaisen kaupunginvaltuuston toimeksi ryhtyä päätöksen aiheuttamiin täytäntöönpanotoimiin;

sekä että varsinainen valtuusto päättäisi m. m.:

osottaa yllämainitun kauppahinnan edeltäpäin kaupunginkas-

sasta suoritettavaksi ja sitten pantavaksi maksettavaksi 1915 vuoden rahasäännöstä; samoin kuin

käskeä rahatoimikamarin maanomistajan tekemässä tarjouksessa mainitun ehdoin päättää puheenalaisen maa-alueen kaupan sekä määrätä haltuunottoajan.

Asiaa lopullisesti esiteltäessä hyväksyivät ¹⁾ lisätty ja varsinainen kaupunginvaltuusto valiokunnan esityksen.

Kirjelmässä ²⁾ toukokuun 25 päivältä mainitsi rahatoimikamari että, kun voinvientiosuusliike Valio aikoi korttelissa n:o 171 omistamalleen tehdastontille Ruoholahdenkatu n:o 25 rakennuttaa tavarasuojan, mutta mainittu tontti oli kaupungille tarpeellinen, jotta sekä satamaraiteille että Bus- ja Santaholman raidelaitteista johtuville satamaradan täydennyksille saataisiin korttelien n:ojen 171 ja 172 väliltä laajempaa tilaa kuin siellä oli käytettävänä, samoin kuin jotta saataisiin tilaisuus yhdistää Ruoholahden pohjoisrannassa oleva varastoalue satamarataan toisin tavoin kuin nykyään oli laita, oli osuusliike Valion kanssa ryhdytty keskusteluihin puheena olevan tontin mainittuun tarkoitukseen tarpeellisen itäosan luovuttamisesta kaupungille. Kun kuitenkin osuusliikkeen asettamia tontinosan luovutusehtoja täytyi pitää kohtuuttomina — m. m. vaadittiin hintaa 179,000 markkaa — ei kaupungilla ollut muuta keinoa kuin pakkolunastusta käyttämällä hankkia tarpeellinen maa omakseen. Koko tontin hankkiminen kävisi kuitenkin kaupungille suhteellisesti paljon edullisemmaksi, koska kaupunki, siinä tapauksessa että ainoastaan tontin itäosa pakkolunastettaisiin, velvoitettaisiin omistajalle korvaamaan tontin jälellä olevan osan arvovähennys. Kamari sentähden esitti, että kaupunginvaltuusto ryhtyisi toimiin korttelissa n:o 171 Ruoholahdenkadun varrella sijaitsevan tontin n:o 25 pakkolunastamiseksi kaupungille.

Ruoholahden-
kadun tontin
n:o 25 osto.

Asiaa lisätyle kaupunginvaltuustolle esiteltäessä havaitsi ³⁾ tämä, ettei kaupunki heti tarvinnut pakkolunastettavaksi ehdotettua tonttia kokonaan, sillä ainoastaan sen itäosa oli tarpeellinen mainittuun tarkoitukseen; mutta kun täytyi edellyttää, että tontin jälellä oleva osakin lähiaikoina Bus- ja Santaholman liikenteen laajennuttua tarvittiin kaupungin käytettäväksi, päätti valtuusto hyväksyä rahatoimikamarin esityksen, ja oli sentähden k. senaatilta anottava lupaa koko puheena olevan tontin pakkolunastamiseen. Samalla päätti lisätty kaupunginvaltuusto, että tontista maksettava kauppahinta oli suoritettava kahta vuotta pitemmälle takaisinmaksuajalle otetuista lainavaroista, minkä ohessa varsinainen kaupunginval-

¹⁾ Lis. valt. pöytäk. toukok. 26 p. 1 § ja valt. pöytäk. s. p. 1 §. — ²⁾ Valt. pain. asiakirj. n:o 48. — ³⁾ Lis. valt. pöytäk. lokak. 6 p. 1 §.

tuusto sai toimekseen hankkia senaatin vahvistuksen viimeksi mainitulle päätökselle.

Merimieskadun
tontin n:o 11
myynti.

Sittenkun Högre svenska handelsläroverket i Helsingfors, aktiebolag nimisen yhtiön johtokunta oli kaupunginvaltuustolta anonut, että valtuusto mainitun oppilaitoksen talon paikaksi yhtiölle tai tarkoitusta varten perustetulle erityiselle koulutalo-osakeyhtiölle huutokaupatta möisi Rata-, Yrjön- ja Merimieskadun välisen rakentamattoman alueen korttelin n:o 60 itäpuolelta VII kaupunginosasta, sekä valtuusto oli, rahatoimikamarin annettua lausunnon asiasta, kokouksessaan joulukuun 16 päivänä 1913 palauttanut ¹⁾ asian kamariin käskien sen yksissä neuvoin hakijan kanssa etsiä ja valtuustolle ehdottaa sopivampaa tonttia puheena olevaan tarkoitukseen, esitti rahatoimikamari kirjelmässä helmikuun 26 päivältä, että kaupunginvaltuusto päättäisi:

edellä mainitulle yhtiölle tai vastaiselle rakennusosakeyhtiölle myydä Merimieskadun tontin n:o 11 korttelista n:o 110 74,497 markan 50 pennin hinnasta, josta puolet saisi korotta seistä kiinnitysvakuutta vastaan ja tarvitsisi maksaa ainoastaan siinä tapauksessa, että tontille teetettyä taloa ei enää käytettäisi kauppaoppilaitoksen tarpeisiin, jota vastoin jälellä oleva hinnan osa olisi suoritettava niiden maksuehtojen mukaan, mitkä nykyään olivat voimassa kaupungin asuntotontteja myydessä; sekä

että mainitulle tontille oli teetettävä paikan asemaa vastaava kivitalo niin, että rajakkaista kaupungin kansakoulutonttia päin oleva talon sivuseinä käsiteltiin julkisivuna ja että rakennuksen piirustukset tarkasti ja hyväksyi kaupungin yleisten töiden hallitus.

Asiaa lopullisesti esiteltäessä hyväksyi ²⁾ kaupunginvaltuusto tämän rahatoimikamarin esityksen.

Porthankadun
tonttien n:o:jen
15 ja 17 myynti.

Kallion yhteiskoulun kannatusyhdistyksen tehtyä kaupunginvaltuustolle anomuksen saada lunastaa Porthankadun tontit n:ot 15 ja 17 rakennuttaakseen niihin talon Kallion yhteiskoululle päätti ³⁾ kaupunginvaltuusto, että mainitut tontit oli yhdistykselle myytävä 54,000 markan hinnasta, josta puolet eli 27,000 markkaa suoritettaisiin tavallisessa järjestyksessä ja toinen puoli saisi jäädä seisomaan kiinnitysvakuutta vastaan ja tarvitsisi maksaa ainoastaan siinä tapauksessa, että tontteja käytettiin muuhun kuin nyt puheena olevaan tarkoitukseen tahi valtio otti hankkeissa olevan koulun haltuunsa. Kysymys, voiko kaupunki tyytyä toiseen kiinnitykseen maksamattoman kauppahinnan vakuudeksi, jätettiin toistaiseksi sillensä ja otettaisiin tutkittavaksi asiasta tehtävän eri hake-

¹⁾ Ks. 1913 vuod. kert. siv. 20. — ²⁾ Valt. pöytäk. maalisk. 10 p. 11 §. — ³⁾ Valt. pöytäk. tammik. 20 p. 24 §.

muksen johdosta sekä sittenkun oli selvitetty, että se voi kaupungille tappionvaaraa tuottamatta käydä päinsä.

Rahatoimikamarin esityksestä päätti 1) kaupunginvaltuusto valtuuttaa kamarin Helsingin telefoonyhdistykselle myymään Runebergkadun tontin n:o 43 korttelista n:o 443 ja Kaarlenkadun tontin n:o 11 korttelista n:o 339, edellisen 62,635 markan 32 pennin ja jälkimäisen 34,153 markan 25 pennin hinnasta, maksettavaksi asuntonttien myynnistä voimassa olevain maksuehtojen mukaan.

Runebergkadun tontin n:o 43 ja Kaarlenkadun tontin n:o 11 myynti

Sittenkun varamaanmittari Hj. Roering, joka oli määrätty kartoittamaan ja arvioimaan erinäisiä Riihimäen rautatieaseman läheisyydessä sijaitsevia maa-alueita venäläisen sotaväen ampu-
maradan sijoittamiseksi sinne, oli kaupunginvaltuuston puheenjohtajalle osotetussa, rahatoimikamariin lähetetyssä kirjelmässä tiedustellut, suostuisiko kaupunki tarkoitukseen luovuttamaan mainitun radan alueella sijaitsevan Ruoppala nimisen ja kaupungin omistamaan Hausjärven pitäjän Ryttylän kartanoon kuuluvan 3 hehtaarin laajuisen palstatilan siitä 6,912 markan hinnasta, minkä varamaanmittari Roering oli arvioidessaan sille pannut, esitti rahatoimikamari kirjelmässä lokakuun 5 päivältä, että kaupunginvaltuusto ilmoittaisi kaupungin suostuvan myymään mainitun lohkon Suomen valtiolle edellä ilmoitetusta hinnasta. Lisätty kaupunginvaltuusto hyväksyi 2) esityksen.

Eriään Ryttylän kartanoon kuuluvan maa-alueen myynti

Kirjelmässä 3) maaliskuun 19 päivältä mainitsi rahatoimikamari, että Viaporin sotasataman hallitus oli maistraattiin annetussa kirjelmässä ilmoittanut aikovansa ryhtyä rakentamaan kasarmeja, työpajoja ja asuinrakennuksia Katajanokalle, joita tarkoituksia varten meriministeriö oli halunnut omakseen hankkia kaupungin siellä omistamia maa-alueita, joiden asema ja laajuus tarkemmin kävi selville asiakirjain oheisesta karttaluonnoksesta, sekä halunnut saada tietää, millä ehdoilla ja mistä hinnasta nämä alueet olisivat saatavissa, ja oli maistraatti lähettänyt mainitun kirjelmän rahatoimikamariin tarpeellista toimenpidettä varten. Tämän johdosta oli kamari hankkinut kaupungin yleisten töiden hallituksen, satamakapteenin ja Helsingin kauppavaltuutettujen lausunnot sekä esitti, että kaupunginvaltuusto päättäisi maistraatille ilmoittaa kaupungin suostuvan alla esitetyin ehdoin Venäjän valtiolle luovuttamaan seuraavat Katajanokalla sijaitsevat maa-alueet:

Maa-alueiden luovuttaminen Katajanokalta Venäjän valtiolle.

1) Länsi Satamakadun jatkoksen ja korttelin n:o 143 välillä kohta Laivastokadun pohjoispuolella sijaitsevan alan, 950 m², 130 markan yksikköhinnasta eli kaikkiaan 123,500 markasta, sillä ehdolla että alue rakennetaan niin, että se on paikan kaunistukseksi;

1) Valt. pöytäk. huhtik. 7 p. 8 §. — 2) Lis. valt. pöytäk. jouluk. 15 p. 1 §.

— 3) Valt. pain. asiakirj. n:o 36.

2) korttelin n:o 143 ja merisotilasviranomaisien hallussa olevan Katajanokan kasarmialueen länsirajan välisen rantakaistaleen sekä sen viereisen laiturin ja Laivastokadun alapengermän itäosan, 5,892 m², 45 markan yksikköhinnasta eli siis kaikkiaan 265,140 markasta seuraavin ehdoin:

a) että 6 metrin levyinen alue pitkin etelärajaa jätetään rakentamatta;

b) että kaakkoisraja määrätään oheenpannun piirustuksen mukaisesti; sekä

c) että alueen itäosan alitse kulkeva yleinen lokaviemäri pyydetään sillänsä ja maa sen kohdalta jätetään rakentamatta ainakin 2 metrin leveydeltä pitkin kanavan koko pituutta, jota paitsi rakennuskonttorille varataan oikeus käyttää kaupungin työväkeä puheenalaisella alueella kanavaa korjaamassa ja silmällä pitämässä; sekä

3) korttelin n:o 190, mainitun korttelin ja Kruunuvuorenkadun jatkoksen pohjoisrajan välisen alueen, jota Katajanokan itäisimmistä kortteleista erottaa 16 metrin levyinen katu, sekä viimeksi mainitun alueen rantalinjan ja karttaan piirretyn keltaisen linjan rajoittaman vesialueen, joka on sen alueen yhteydessä, joka kaakossa rajoittaa edellä mainittua venäläisten merisotilasviranomaisien hallussa jo olevaa kasarmialuetta, kaikkiaan 12,620 m² maata ja 2,190 m² vettä, maan 200 markasta sekä vesialueen 5 markasta neliömetriltä eli siis koko alueen 2,534,950 markasta.

Asiaa esiteltäessä hyväksyi 1) kaupunginvaltuusto rahatoimikamarin esityksen.

Maa-alueiden
luovuttaminen
Fredriks-
peristä valtion-
rautateille.

Kirjelmässä lokakuun 29 päivältä ilmoitti rahatoimikamari rautatiehallituksen kamarilta tiedustelleen, mistä hinnasta kaupunki suostuisi valtionrautateille luovuttamaan osan Fredriksperin rautatieaseman vierellä sijaitsevia, kaupungille kuuluvia maa-alueita, ja esitti kamari, joka asiasta oli hankkinut kaupungin yleisten töiden hallituksen lausunnon, että kaupunginvaltuusto ilmoittaisi kaupungin suostuvan valtionrautateille luovuttamaan puheena olevat maa-alueet, yhteensä 118,070 m², 279,270 markan hinnasta, mihin tulisi lisäksi 37,500 markkaa korvausta niistä lisäkuluista, joita kaupungille koituisi, sen johdosta että täytyisi pohjoisemmaksi siirtää katu, joka oli aikomus teettää pitkin puheena olevan maa-alueen lounaisrajaa Sörnäsän haararadan pohjoispuolitse, sekä sillä ehdolla että valtionrautatiet sallivat teettää tarpeellisen määrän siltoja niiden rautatien molemmilla puolilla sijaitsevain, kaupungille kuu-

1) Valt. pöytäk. toukok. 26 p. 17 §.

luvain alueiden yhdistämiseksi, joiden kesken liikennettä jo oli olemassa tahi vastedes syntyi.

Asiaa esiteltäessä päätti 1) kaupunginvaltuusto ilmoittaa kaupungin, sillä edellytyksellä että valtionrautatiet pakkolunastamalla hankkivat puheena olevat maa-alueet omakseen, tyytyvän rahatoimikamarin ehdottamaan korvaussummaan sekä niinkään hyväksyvän muut kamarin esittämät alueiden luovutusehdot.

Kirjelmässä joulukuun 15 päivältä lähetti maistraatti valtuustolle läänin kuvernöörin lähetteen takäläisten venäläisten sotilaviranomaisten anomuksen johdosta, että kaupunki korvauksetta sotilashallinnolle luovuttaisi Stora Enskär ja Rysskär nimiset saaret.

Rahatoimikamarin annettua lausunnon 2) asiasta päätti 3) kaupunginvaltuusto, koska Stora Enskär kuului kaupungille lahjoitettuun maahan ja Rysskär oli laadultaan semmoiseen maahan verrattava sekä kaupunki heinäkuun 13 päivänä 1719 annetun kunink. päätöksen ynnä syyskuun 25 ja huhtikuun 27 päivänä 1750 annettujen kunink. kirjeiden mukaan, ei ollut oikeutettu korvauksetta niitä luovuttamaan, ilmoittaa kaupungin suostuvan, edellyttäen pakkolunastusmenettelyä mainittujen saarien hankkimiseksi käytettävän, luovuttamaan ne 15 pennin yksikköhinnasta neliömetriltä, edelleen sillä edellytyksellä että myöskin kaupungille lahjoitettuun maahan kuuluvat Skogskärin ja Hamngrundetin saaret luettiin luovutukseen samasta yksikköhinnasta ja että pakkolunastuksessa kaupungin hallusta pois joutuvasta vesialueesta annettiin eri korvaus.

Stora Enskärin y. m. saarten luovuttaminen venäläiselle sotilashallinnolle.

3. Kaupungin kiinteän omaisuuden vuokra- ja muuta nautintaoikeutta koskevat asiat.

Sittenkun kaupunginvaltuusto kokouksessaan lokakuun 14 päivänä 1913 oli erikoisvaliokuntaan lähemmin valmisteltavaksi lähettänyt 4) rahatoimikamarin esityksen Pakaan alueen eteläosan jakamisesta tehdas- ja varastopaikoiksi, antoi valiokunta maaliskuun 3:nä päivätyn mietinnön 5) asiasta. Valiokunta lausui m. m. seuraavaa:

Rahatoimikamarin laatimaa asemanjaoitusehdotusta tarkastessaan oli valiokunta havainnut ehdotuksen kaikissa pääkohdissaan ladituksi oikeilla perusteilla, joten kaupunginvaltuusto voisi sen pääasiassa hyväksyä. Valiokunta oli kuitenkin pitänyt suunni-

Kysymys Pakaan ja Hietaniemen alueiden jaotamisesta tehdas- ja varastopaikoiksi.

1) Valt. pöytäk. jouluk. 1 p. 5 §. — 2) Rtk. kirj. jouluk. 16 p. n:o 829. —

3) Valt. pöytäk. jouluk. 29 p. 8 §. — 4) Ks. 1913 vuod. kert. siv. 21 ja seur. —

5) Valt. pain. asiakirj. n:o 12.